

สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาถึงระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงเกี่ยวกับคุณสมบัติและจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะ สระ และหน่วยเสียงพิเศษ การปรากฏของหน่วยเสียงในแต่ละพยางค์ รูปแบบของพยางค์หรือลักษณะโครงสร้างของพยางค์

การทำเนิการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ผู้บอกภาษา 1 คน คือ นายสมอง สุขชื่น อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 21/1 หมู่ 2 ตำบลคอกควาย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 คำไทยที่ใช้ในการซักถามผู้บอกภาษาจำนวน 1,027 คำ

2.2 สัญลักษณ์แทนเสียง (Phonetic Symbols)

2.3 เครื่องบันทึกเสียง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีถามข้อมูลภาษาไทยแล้วให้ผู้ให้ปากคำตอบเป็นภาษากะเหรี่ยง พร้อมทั้งจดบันทึกด้วยสัทอักษร แล้วบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลภาษากะเหรี่ยงที่รวบรวมมาวิเคราะห์ แล้วทำตารางเสียง (Phonetic chart)

4.2 หากเทียบเสียงมาทำการเทียบเสียง เมื่อพบเสียงที่น่าสงสัยว่าเป็นหน่วยเสียงเดียวกันหรือไม่

4.3 พิจารณาหาหน่วยเสียงพิเศษ

4.4 วิเคราะห์การปรากฏของหน่วยเสียงในพยางค์

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

1. หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวของภาษากะเหรี่ยงมีดังนี้
  - 1.1 จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวของภาษากะเหรี่ยงมี 21 หน่วยเสียง คือ / p, t, k, ʔ, r, th, kh, b, d, g, s, h, c, ch, m, n, ŋ, l, r, w, y /
  - 1.2 ฐานที่เกิดเสียง
    - 1.2.1 เสียงที่เกิดจากริมฝีปากทั้งสองมี 5 หน่วยเสียงคือ / p, ph, b, m, w /
    - 1.2.2 เสียงที่เกิดจากปลายลิ้นกับฟันหรือปุ่มเหงือกมี 7 หน่วยเสียง คือ / t, th, d, s, n, l, r /
    - 1.2.3 เสียงที่เกิดจากลิ้นตอนกลางกับเพดานแข็งมี 3 หน่วยเสียง คือ / c, ch, y /
    - 1.2.4 เสียงที่เกิดจากลิ้นตอนหลังกับเพดานอ่อนมี 4 หน่วยเสียงคือ / k, kh, g, ŋ /
    - 1.2.5 เสียงที่เกิดจากลำคอมี 2 หน่วยเสียงคือ / ʔ, h /
  - 1.3 ลักษณะและคุณสมบัติของเสียง
    - 1.3.1 เสียงหยุด-ไม่ก้อง-เบา มี 4 หน่วยเสียงคือ / p, t, k, ʔ /
    - 1.3.2 เสียงหยุด-ไม่ก้อง-หนัก มี 3 หน่วยเสียงคือ / ph, th, kh /
    - 1.3.3 เสียงหยุด-ก้อง มี 3 หน่วยเสียงคือ / b, d, g /
    - 1.3.4 เสียงเสียดแทรก-ไม่ก้อง มี 2 หน่วยเสียงคือ / s, h /
    - 1.3.5 เสียงกึ่งเสียดแทรก-ไม่ก้อง-เบา มี 1 หน่วยเสียงคือ / c /

1.3.6 เสียงกึ่งเสียดแทรก-ไม่ก้อง-หนัก มี 1 หน่วยเสียงคือ

/ch/

1.3.7 เสียงนาสิก-ก้อง มี 3 หน่วยเสียงคือ /m,n,ŋ/

1.3.8 เสียงข้างลิ้น-ก้อง มี 1 หน่วยเสียงคือ /l/

1.3.9 เสียงรวิ-ก้อง มี 1 หน่วยเสียงคือ /r/

1.3.10 เสียงกึ่งสระ-ก้อง มี 2 หน่วยเสียงคือ /w,y/

1.4 การปรากฏของหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

1.4.1 หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวที่ปรากฏได้เฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์
คือหน่วยเสียงพยัญชนะทั้งหมด

1.4.2 หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวที่ปรากฏได้ทั้งต้นพยางค์และท้าย
พยางค์ มี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ /t,ŋ,w,y /

2. หน่วยเสียงพยัญชนะประสมในภาษากะเหรี่ยงมี 11 หน่วยเสียงคือ /pɬ, phɬ,
kɬ, khɬ, bɬ, gɬ, mɬ, pr, kr, kw, khw / หน่วยเสียงพยัญชนะประสมทั้งหมดนี้ ปรากฏ
ได้เฉพาะตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น

3. หน่วยเสียงสระเดี่ยวภาษากะเหรี่ยงมีจำนวน 9 หน่วยเสียงคือ /i, e,
x, ɛ, ə, a, u, o, ɔ /

4. หน่วยเสียงสระประสมภาษากะเหรี่ยงมีจำนวน 4 หน่วยเสียงคือ /iə
ia, ɛa, ua /

5. หน่วยเสียงพิเศษในภาษากะเหรี่ยงมีเพียงชนิดเดียวคือ รัศับเสียง
ซึ่งมี 5 รัศับคือ

กลาง (ไม่มีเครื่องหมายทางสัทอักษรกำกับ)

ต่ำ / \ /

สูง / / /

สูงแล้วต่ำ / ^ /

ต่ำแล้วสูง / v /

6. ลักษณะโครงสร้างของพยางค์ในภาษากะเหรี่ยงมีดังนี้

- 6.1 CV^T
- 6.2 CVC^T
- 6.3 CCV^T
- 6.4 CCVC^T
- 6.5 CVV^T
- 6.6 CVVC^T
- 6.7 CCVV^T
- 6.8 CCVVC^T

อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าภาษากะเหรี่ยงในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ตามที่ได้กล่าวไว้ในความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า คือ

ความสำคัญทางภาษาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้มีความรู้ในเรื่องระบบเสียงภาษากะเหรี่ยง และเป็นแนวทางสำหรับที่จะค้นคว้าในเรื่องคำ ประโยค และความหมายต่อไป

ในด้านการเรียนการสอนภาษา จะเป็นประโยชน์แก่เด็กชาวกะเหรี่ยงที่จะเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยที่จะต้องรู้ถึงความแตกต่างของทั้งสองภาษา เพื่อที่จะได้จัดทำบทเรียนให้เหมาะสมแก่นักเรียนที่จะต้องสอน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหน่วยเสียงภาษากะเหรี่ยงกับภาษาไทยในครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องนำระบบเสียงภาษาไทยมาเปรียบเทียบคือ

สรุปและเปรียบเทียบหน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ กับหน่วยเสียงภาษากะเหรี่ยง

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบหน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ และหน่วยเสียงภาษา
กะเหรี่ยง

	มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษากะเหรี่ยง	มีในเฉพาะภาษา ไทยกรุงเทพฯ	มีเฉพาะในภาษา กะเหรี่ยง
1. หน่วยเสียง พยัญชนะเดี่ยว	/p, ph, b, t, th, d, k, kh, ʔ s, h, c, ch, m, n, ɲ, l, r, w, y /	/ f /	/ ɣ /
2. หน่วยเสียง พยัญชนะประสม	/pl, phl, kl, khl, pr, kr, kw, khw /	/phr, tr, thr, khr/	/bl, gl, ml/
3. การปรากฏใน ตำแหน่งต้น พยางค์ของ พยัญชนะเดี่ยว	/p, ph, b, t, th, d, k, kh, ʔ , s, h, c, ch, m, n, ɲ, l, r, w, y/	/ f /	/ ɣ /
4. การปรากฏใน ตำแหน่งท้าย พยางค์ของ พยัญชนะเดี่ยว	/t, ɲ, w, y/	/p, k, m, n/	-
5. หน่วยเสียง สระเดี่ยว	/i, e, x, ɛ̃, ə, a, u, o, ɔ /	/i:, e:, x:, ɛ̃:, ə: a:, u:, o:, ɔ: /	-

ตาราง 5 (ต่อ)

	มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษากะเหรี่ยง	มีเฉพาะในภาษาไทยกรุงเทพฯ	มีเฉพาะในภาษากะเหรี่ยง
6. หน่วยเสียงสระ ประสม	/ia,ɛa,ua/	/i:a,ɛ:a,u:a/	/iə/
7. หน่วยเสียง วรรณยุกต์	/, ^, /, \ /	-	-
8. รูปแบบพยางค์ หรือโครงสร้าง ของพยางค์	$\begin{matrix} \text{CV}^{\text{T}}, \text{CVC}^{\text{T}}, \text{CCV}^{\text{T}}, \text{CCVC}^{\text{T}}, \\ \text{CVV}^{\text{T}}, \text{CVVC}^{\text{T}}, \text{CCVV}^{\text{T}}, \\ \text{CCVVC}^{\text{T}} \end{matrix}$	-	-

จากผลของการเปรียบเทียบพบว่า มีหน่วยเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กชาวกะเหรี่ยงที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ดังต่อไปนี้

1. หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวคือ /f/ ที่เป็นพยัญชนะต้นพยางค์และ /p,k,m,n/ ที่เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์
2. หน่วยเสียงพยัญชนะประสมคือ /phr, tr, thr, khr/

อนึ่ง ในเรื่องหน่วยเสียงสระเดี่ยวและประสมนั้น ถึงแม้ว่าในภาษากะเหรี่ยงจะไม่มีหน่วยเสียงที่เป็นสระเสียงยาว แต่สระเสียงยาวก็เป็นหน่วยเสียงย่อยของหน่วยเสียงเดี่ยวกัน จึงไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงหน่วยเสียงดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการสอนการออกเสียงภาษาไทยแก่เด็กที่พูดภาษากะเหรี่ยง

ปัจจุบันนี้การสอนและวิธีสอนแบบต่าง ๆ มีมากมาย แต่ละวิธีการมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันออกไป ข้อเสนอแนะนี้จึงเป็นการประมวลวิธีการสอนการออกเสียงภาษาไทยแนวทางหนึ่งที่ผู้วิจัยได้เคยศึกษามา และเห็นว่าเหมาะสมดังต่อไปนี้

1. หน่วยเสียงที่มีลักษณะคุณสมบัติเสียงเหมือนกัน

2. หน่วยเสียงที่มีความแตกต่างกันคือ บางหน่วยเสียงมีในภาษาไทยกรุงเทพฯ แต่ไม่มีในภาษากะเหรี่ยง หรือมีในภาษากะเหรี่ยง แต่ไม่มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ

ในประการที่ 1 คือ หน่วยเสียงที่มีลักษณะคุณสมบัติของเสียงเหมือนกันนั้น ข้อนี้ไม่เป็นปัญหาในการสอนการอ่านออกเสียง เพราะเด็กชาวกะเหรี่ยงที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสามารถออกเสียงได้

ในประการที่ 2 จะเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนต้องฝึกทักษะในการออกเสียงให้แก่ผู้เรียน จากผลของการเปรียบเทียบพบว่า หน่วยเสียงที่มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ แต่ไม่มีในภาษากะเหรี่ยงมีดังนี้

2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ที่ไม่ปรากฏในภาษากะเหรี่ยงคือ /t/

2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ที่ไม่ปรากฏในภาษากะเหรี่ยงคือ /p,

k, m, n /

2.3 หน่วยเสียงพยัญชนะประสมที่ไม่ปรากฏในภาษากะเหรี่ยงคือ /phr,

tr, thr, khr /

จากหน่วยเสียงที่ไม่พบในภาษากะเหรี่ยงเหล่านี้ เราสามารถนำมาสอนดำเนินตามลำดับได้เช่น

ขั้นที่ 1 การฟัง ครูควรออกเสียงให้เด็กฟังหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่เด็กในเสียงนั้น ๆ โดยเฉพาะต้องอธิบายให้เด็กรู้ถึงฐานที่เกิดเสียง วิธีการออกเสียง และลักษณะเสียงให้เข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกพูด ในการฝึกพูดนั้น เด็กจะต้องรับรู้ความแตกต่างของเสียงที่ไม่มีในภาษาของเขา ดังนั้นครูจึงควรหาแนวเทียบเสียงที่มีในภาษาของเขาในการฝึกออกเสียงด้วย ดังจะได้กล่าวต่อไป

ขั้นที่ 3 การทดสอบการออกเสียง ซึ่งครูอาจจะต้องใช้จิตวิทยาทางการศึกษาเข้ามาประกอบด้วย และถ้าครูสามารถสอนให้เด็กนำเสียงนั้นไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ ก็จะเป็นแนวทางที่ง่ายขึ้นในการฝึกออกเสียงอื่น ๆ ต่อไป

ตัวอย่างการฝึกออกเสียง

หน่วยเสียง / f / มีวิธีสอนดังนี้

1. ครูออกเสียงหน่วยเสียง / f / ให้นักเรียนฟังหลาย ๆ ครั้ง และให้นักเรียนดูที่ปากของครู เช่น

[f, f, f, ...]

[fay, fay, fay, ...]

[fa:, fa:, fa:, ...]

[fɔ:ŋ, fɔ:ŋ, fɔ:ŋ, ...]

2. ครูอธิบายการออกเสียง / f / ว่า มีคุณสมบัติเสียงดังนี้
หน่วยเสียง / f / เกิดจากริมฝีปากกลางกับฟันบน (ครูทำให้อุ หรือให้ภาพวาดประกอบ) มีลักษณะเสียงเป็นเสียงเสียดแทรก คือเสียงที่ปล่อยไหลผ่านออกมาโดยเสียดสีกับฐานฟันบนและริมฝีปาก (ครูทำให้อุหรือให้ภาพวาดประกอบ)

3. ครูฝึกออกเสียงเพื่อให้นักเรียนได้รับรู้ข้อแตกต่างของเสียง เช่น

3.1 . [m]   กับ   [f]

[m]   กับ   [f]

[f]   กับ   [m]

[m]   กับ   [f]

3.2	[s]	กับ	[t]
	[f]	กับ	[s]
	[f]	กับ	[s]
	[s]	กับ	[f]
3.3	[ma:]	กับ	[fa:]
	[mu:]	กับ	[fu:]
	[mi:]	กับ	[fi:]
	[maw]	กับ	[faw]
3.4	[sa:]	กับ	[fa:]
	[si:]	กับ	[fi:]
	[sɔ:ŋ]	กับ	[fɔ:ŋ]
	[suay]	กับ	[fuay]

ในขั้นการฝึกออกเสียงนี้ นับว่าเป็นตอนที่สำคัญ ครูที่สอนควรจะดำเนินเป็นขั้นตอน เนื่องจากเป็นทักษะความเข้าใจ แต่ขาดการฝึกก็ไม่สามารถเกิดทักษะได้

4. ขั้นทดสอบ หลังจากที่ฝึกแล้ว อาจจะเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือรายบุคคล แล้ว ครูอาจทดสอบทันทีทันใดหลังการฝึกเสร็จเลยก็ได้ หรือจะทิ้งช่วงระยะเวลาก็ได้ เช่น ครูเขียนหมายเลข 1 แทนเสียง /s/ หมายเลข 2 แทนเสียง /f/ แล้ว ครูออกเสียงให้นักเรียนบอกว่าเป็นคำที่ 1 หรือ 2 ถ้านักเรียนตอบถูกแสดงว่าสามารถแยกข้อแตกต่างได้

ครู	[s]	นักเรียน	1
ครู	[ʃ]	นักเรียน	2
ครู	[f]	นักเรียน	2
ครู	[s]	นักเรียน	1
ครู	[s]	นักเรียน	1
ครู	[f]	นักเรียน	2

เมื่อนักเรียนแยกข้อแตกต่างของเสียงไคร้ครูก็ทดสอบโดยครูบอกหมายเลขแล้วให้นักเรียนออกเสียงไคร้ถูกต้อง

ครู	1	นักเรียน	[s]
ครู	2	นักเรียน	[f]
ครู	2	นักเรียน	[f]
ครู	1	นักเรียน	[s]
ครู	1	นักเรียน	[s]
ครู	2	นักเรียน	[f]
ครู	1	นักเรียน	[s]

จากนั้นครูก็จะทดสอบโดยเปลี่ยนเป็นคำโดยใช้วิธีการทดสอบแบบเดิมเช่น

ครู	[sa]	นักเรียน	1
ครู	[fa]	นักเรียน	2
ครู	[faw]	นักเรียน	2
ครู	[saw]	นักเรียน	1

เป็นต้น

วิธีการดังกล่าวเหล่านี้ เป็นการสอนแบบหนึ่งเท่านั้น ส่วนในหน่วยเสียงอื่น ๆ ที่มีปัญหาที่อาจใช้วิธีเดียวกันนี้ได้อีกเช่นกัน

อนึ่ง ผลงานวิจัยระบบหน่วยเสียงภาษากะเหรี่ยง ตำบลคอกควาย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ครั้งนี้ พบว่าเสียงและคำในภาษานั้น มีอยู่จำนวนมากที่เหมือนกับระบบหน่วยเสียงของภาษากะเหรี่ยงในตำบลสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรีมาก ทั้งสองกลุ่มนี้เป็นพวกไปว่ด้วยกัน แต่คำที่ใช้ก็มีแตกต่างกันออกไปบ้าง โดยเฉพาะหน่วยเสียงบางหน่วยเสียง จึงอาจเป็นไปได้ว่า เป็นอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมของกลุ่มคนที่อยู่ใกล้เคียงกัน หรืออาจเป็นเพราะความใกล้เคียงกับกลุ่มชนอื่นแตกต่างกันทำให้อิทธิพลทางเสียงที่ได้รับแตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงในประเทศไทยอย่างละเอียด
2. ควรจะได้ศึกษาเรื่องคำและความหมายในภาษากะเหรี่ยงอย่างกว้างขวาง
3. ควรจะได้นำภาษากะเหรี่ยงไปเปรียบเทียบกับภาษาของชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่นอันจะเป็นแนวทางให้มีการศึกษาภาษาแนวภาษาศาสตร์กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

